

зокрема Євросоюзу, де теж озвучуються прагнення соціально-правового розвитку тенденції повністю протилежні. Це може свідчити лише про, що шляхи досягнення мети в Україні є вкрай не ефективними.

Є досить велика кількість способів, що могли б мінімізувати латентну злочинність, це зокрема:

- виховання громадян в дусі високої правосвідомості та законослухняності;
- широке проведення правової пропаганди серед, населення з метою підвищення його правосвідомості і правової культури;
- вдосконалення законодавства;
- вдосконалення статистичного обліку та звітності;
- забезпечення гарантій захисту свідків і потерпілих;
- усунення необ'єктивності, неповноти статистичних показників про фактичну злочинність, підвищення вимогливості до додержання порядку, ведення статистичного обліку, шляхом посилення контролю над ним;
- підняття рівня професіоналізації працівників правоохоронних органів, зміцнення їх матеріальної бази;
- систематичне проведення аналітичної роботи з визначення кількісно-якісних характеристик злочинності, виявлення повної кримінологічної характеристики особи злочинців;[7]

Однак основним завданням держави, що дозволить зменшити як загальну кількість злочинів, так і латентних є підвищення добробуту населення, що є однією з фундаментальних умов формування соціальної держави, а також забезпечення неухильне дотримання і гарантування прав і свобод громадян, що дозволить охарактеризувати Україну, як правову державу.

Отже, наявність такого соціального явища, як латентна злочинність, постійне збільшення кількості відповідних злочинів не може характеризувати Україну, як соціально-правову державу. Навіть більше, така ситуація повністю не відповідає тим прагненням, що активно озвучуються керівництвом нашої держави. І нажалі в контексті розвитку ситуації, найбільш дієвим способом боротьби із латентною злочинністю, і в свою чергу формування України в демократичному руслі, як соціально-правової держави є лише бажання до змін самих громадян, зміні ментального сприйняття відношення до себе, та держави.

Список використаних джерел:

1. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. – К.: ВІРА-Р; Дакор, 2000. – 506 с.
2. Гумін О. М. Проблема латентності насильницької злочинності: шляхи вирішення // Університетські наукові записки Хмельницького університету управління та права : часопис / Хмельницький університет управління та права. – Хмельницький, 2009. – Вип. 2 (30). – С. 226 — 231.
3. Загальна теорія держави і права: Навч. посіб. / А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та інші; За ред. В.В. Копейчикова. — Стер. вид. — К: Юрінком Інтер, 1999. — 320 с. — Бібліогр.
4. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. — 424 с.
5. Конституція України : [зі змін. та допов., внесеними Законом України від 21.02.2014 № 742-VII]. — Харків : Фактор, 2014. — 118 с.
6. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. — К.: Концерн “Видавничий дім “Ін Юре”, 2003.
7. Кримінологія: Навчальний посібник / О. М. Джу́жа, В. В. Василевич, О. Г. Колб та ін.; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джу́жи. — К.: Атіка, 2010. — 312 с.
8. Оболенцев, В. Ф. Латентна злочинність: проблеми теорії та практики попередження/ В. Ф. Оболенцев. — Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. — 128с.

**Князев Юрій Вікторович, курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС;
Науковий керівник :Завальний А. М.,
завідувач кафедри теорії держави і
права НАВС, кандидат юридичних
наук, доцент**

ВИДАТНИЙ ШЛЯХ АКАДЕМІКА ВОЛОДИМИРА ВОЛОДИМИРОВИЧА КОПЄЙЧИКОВА

Провідні вчені-правознавці другої половини ХХ століття ретельно досліджували питання захисту прав і свобод людини, ставлячись до нього як до підґрунтя всієї законодавчої системи. Одним із таких

митців правової сфери був доктор юридичних наук, професор, академік Академії правових наук України В.В. Копейчиков [1].

Володимир Володимирович Копейчиков народився 17 листопада 1923 року в Харкові. Учасник радянсько-німецької війни, на якій отримав тяжке поранення. В 1948 році закінчив Харківський юридичний інститут, продовжив навчання в аспірантурі. Протягом 1953—1971 років працював доцентом, виконуючим обов'язки професора кафедри теорії держави і права, вченим секретарем вченої ради Харківського юридичного інституту.

З 1971 року проживав в Києві, де працював професором юридичного Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. З 1978 року — старший науковий співробітник відділу прав людини Інституту держави і права АН СРСР, а з 1983 року і до смерті — професор кафедри теорії держави і права Національної академії внутрішніх справ України. Автор понад 250 наукових праць. Під його керівництвом підготовлено 6 докторів наук та 24 кандидати наук.

Академік В.В. Копейчиков був членом кількох вчених та спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій з юридичних спеціальностей, а також членом редакційної колегії видання «Вісник Академії правових наук України», широко відомий юридичній та громадській спільноті як видатний вчений-юрист та активний учасник розбудови держави і права в незалежній Україні.

Академік В.В. Копейчиков був не лише патріотом України, але і активним учасником правотворчих процесів нашої держави. Він був дослідником аспектів правовідносин у сферах місцевого самоврядування, державного будівництва, захисту прав людини. Указом Президента України був призначений членом робочої групи з розробки та прийняття нової Конституції України, до якої входила 41 особа на чолі з Президентом, де плідно працював протягом 1991–1996 років. У тексті нової Конституції України за ініціативою академіка В. Копейчикова і на підставі багатьох міжнародних і європейських декларацій та конвенцій з прав і свобод людини був значно розширений каталог основних прав громадян України.

Таким чином, академік В. В. Копейчиков, як науковий консультант Президента України з питань державного будівництва, наряду з головою Конституційного Суду України Л. Юзьковим та окремими народними депутатами творив історію сучасної України в прямому сенсі цього слова.

Ще в 1995 році під час гострих дискусій з приводу проекту Конституції України, вчений наполягав на розширенні повноважень місцевих органів влади, при цьому відстоював позицію унітаризму, розділяючи поняття «автономія» та «федерація». Він також наполягав на необхідності наділення місцевої влади таким собі «суверенітетом» в фінансовій сфері, реалізації кадрової політики, плануванні територій, але виключно у відповідності до законодавства [2].

Крім того, В. Копейчиков наполягав на тому, що при створенні Конституції України необхідно зберегти культурні цінності нації, ставити найвищим пріоритетом права і свободи людини, плюралізм ідей і політичних поглядів, захист всіх форм власності, а також цілковито стояв на позиціях єдиноначальності мовного питання, вважаючи неприпустимим та неприйнятним закріплення на державному рівні будь-якої мови, крім української [3].

Вчений всіляко критикував позицію гарантування цілковитої недоторканості народним депутатам на період їхнього парламентського скликання. Він пропонував надання депутатської недоторканості виключно на період сесії парламенту, і при умові, що в цей час народний депутат не буде затриманий на місці скоєння злочину [3, с.15].

Натомість чинна норма Конституції України надає мандату народного депутата відповідний імунітет і повністю нівелює головний принцип правової держави – рівність всіх громадян перед законом і судом.

Взагалі переконання професора В. Копейчикова відповідали духу своєї епохи. Глибина його праць вражає прогресивністю й гостротою часу їх публікування. Однією з перших робіт академіка, що були опубліковані вже в незалежній Україні, стала стаття 1994 року в газеті «Урядовий кур'єр» з промовистою назвою «Реалізація прав і свобод людини», у якій йдеться про формування нової української державності як про синтез захисту прав і свобод людини та принципів моралі. Він переконаний, що не держава формує суспільство, а розвинене демократичне суспільство створює правову державу: «Маючи глибоке коріння української нації, суспільство в нас було сформовано вже давно. Трагедією народу стала відсутність національної держави. А тепер, коли Україна отримала незалежність, ми мусимо відкрити в собі те безцінне, що передано нашими пращурами нам у спадок на генетичному рівні» [4]. В. Копейчиков навіть у ті часи критикує комуністичне гасло «держава – передусім!», оскільки такий підхід на його переконання є пригніченням особистості не лише в правовому, а й соціальному плані.

Захищаючи демократичні засади парламентаризму, вчений завжди підтримував позицію президентсько-парламентської республіки, адже прекрасно розумів неефективність колегіального керівництва, тому наполягав на концентрації влади в руках Президента. Він вважав, що віддавати кермо

правління парламенту означало б занурити країну в політичний і суспільний хаос. І як показали події 2004 – 2014 років, вчений виявився абсолютно правим.

За багаторічну науково-педагогічну та громадську діяльність Указом Президента в 1996 році академіку Копейчикову присвоєне почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки», 22 серпня того ж року він був нагороджений Президентом України «Почесною відзнакою». У 1997 році Міністерство освіти України присвоїло вченому звання «Відмінник освіти», а в 1998 році він був нагороджений Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня. Помер академік 9 червня 2002 року.

Академік В. В. Копейчиков належить до тих науковців, які віддані своїм ідеям. Учений став не просто ідеологом сьогодення, а пророком майбутнього. Професор звертався до прав людини як до фундаменту створення Конституції незалежної України.

Список використаних джерел:

1. Від курсанта до генерала. Шляхи бойових звитяг і трудових звершень (1921–2011 рр.). – К. : Укр. вид. консорціум ; Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 360.
2. Копейчиков В. В. Проблеми самоврядування і її розв'язання в західних демократіях і в Україні [лекція] – НАВС, 2000.
3. Копейчиков В., Гусарев С. Питання реалізації Конституції України // Вісник академії правових наук України – Х: «Право», 1997, №3.
4. Копейчиков В. Реалізація прав і свобод людини / В. Копейчиков // Урядовий кур'єр. – 19.06.1994.
5. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254>.
6. Копейчиков В. Закон, особа, суспільство / В. Копейчиков // Радянське право. – К. : Наук. думка, 1977. – № 7. – С. 7–13.
7. Капічон О.Г. Еволюція поглядів академіка Володимира Копейчикова в царині прав людини та громадянина // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ, – № 2, – 2015.

**Корольова Юлія Володимирівна,
здобувач Національної академії
внутрішніх справ**

ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розуміння правотворчості у сучасній науці має вузьке та широке значення. Вузьке пов'язує процес прийняття нормативно-правових актів з діяльністю держави, якій належить монополія на прийняття, зміну та вдосконалення системи нормативно-правових актів. Широкий підхід відображає сучасне розуміння правотворчості як діяльності, що здійснюється державою через уповноважених суб'єктів державної влади, суспільством за допомогою інститутів безпосередньої та представницької демократії, міжнародним співтовариством, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та ін. Саме таке розуміння правотворчості, на нашу думку, має декілька переваг, адже, по-перше, розширює коло суб'єктів правотворчої діяльності; по-друге, визначає місце держави у правотворчій діяльності; по-третє, з'ясовує роль інститутів громадянського суспільства у прийнятті нормативних документів; по-четверте, відображає динамічний характер джерел права. При цьому неможливо заперечувати провідної ролі держави в правотворчості, яка виявляється у реалізації особливої законодавчої функції. [8, с. 67]

На нашу думку, можливо погодитись із Т.О. Дідичем, який визначає роль держави у правотворчій діяльності через:

- діяльність органів держави, наділених правотворчими повноваженнями;
- гарантування державою авторитетності та загальнообов'язковості актів правотворчості, які в подальшому складають систему законодавства;
- функціональне призначення держави у сфері правотворчості у вигляді окремого напрямку по створенню та подальшому вдосконаленню законодавчої бази держави;
- розуміння держави в якості ключового фактору правотворчості, який визначає об'єктивну необхідність зміни правового регулювання;
- характеристику монопольного значення держави в процесі формування права як на національному, так і міжнародному рівнях. [2, с. 158-159]

Динамічність діяльності держави обумовлює і динамічний характер джерел права. Особливо це знаходить свій вплив у діяльності органів держави, які складають її механізм і які здійснюють правотворчі функції, визначаючи юридичну силу джерел права.

Із змінами в принципах організації механізму держави пов'язані і певні новації в процесі